

КАМБАНАТА за свободата

Като претеглиха границата нѣкога, селото на дѣдо Петко остана отвѣждъ, подъ чужди кракъ. Тогава старецътъ грабна кри-
вачката, наметна одърпана торба, стисна гайдата и тя приплака въ разтреперанитѣ му рѣще, па пое пѣтя, огнѣнѣ около планината като бѣль обрѣчъ. Замръкна въ пограничното селце Пчелинѣ. Дотѣ-
ра се до новата черква, подпрѣ се до нея, отдыхна си и зачака.

Привечеръ, младиятъ попъ мина край него, позапрѣ се, погледа го и го попита:

— Какво, дѣдо?

— Нищо. Бѣжанецъ съмъ, па сега не знамъ на кѣде да хвана!

— Нѣмашъ ли роднини нѣкѣде?

— Никой си нѣмамъ азъ! — въздѣхна дѣдо Петко и още по-силно притисна за-
нѣмѣлата гайда, притихнала до гърдитѣ му като болно птиче.

— Менъ ми трѣбва човѣкъ за черква-
та да ми шета, да ми пали кандилницата,
да бърше иконитѣ! Бедно е нашето сел-
це. Можешъ ли върши тая работа?

— Колкото за туй — бива ме, за пѣ-
сенъ ме небива, че рева като съдрана
гайда!

Отъ тоя день дѣдо Петко остана въ
черквата. Спѣше въ една запусѣла кѣ-
щурка, разбите отъ пороищата и напу-
стната.

Всѣка сутринъ ставаше рано, отиваше
въ черквата, измитае я хубаво, измива-
ше иконитѣ, нареждаше восъчнитѣ свѣщи
върху масата, палѣше кандилцето предъ
олтаря. Пламъчето извираше отъ чашата,
пускаше тънки жички въ помръкналата
черквица, заплиташе се въ бѣлата коса на
дѣда Петка, а старецътъ дълго седѣше
предъ него, потѣналь въ дълбоки мисли.

Черквата нѣмаше камбана. За една
черница бѣше окачено едно рѣждиво же-
лѣзо. Дѣдо Петко биеше желѣзото съ
дървенъ чукъ и то приплакваше тѣжно.

— Да съберемъ малко пари отъ хора-
та за камбана, — рече единъ день тая го-
дина дѣдо Петко, — че това желѣзо пици

като закланъ човѣкъ! Друго е камбана да
удари!

— Тръгни дѣдо Петко, — поклати гла-
ва попътъ, — хубаво нѣщо си измислилъ!

Старецътъ се усмихна. Грабна една па-
ничка и начена да събира. Като обиколи
селото паничката се напълни. Напълниха
се и двата окърпени джеба на дѣдо
Петко. Прибра се въ черквата тогава.
Седна на единъ столъ, изсипа паритѣ вър-
ху масата и започна да ги чете. Дойде и
попа.

— Ето, тѣзи пари дадохъ и войницитѣ,
дето гостуватъ въ селото отъ два месеца.
Щомъ е за камбана и тѣ искатъ да по-
могнатъ.

Още на другия день изпроводиша мла-
дия попъ за камбаната. Дѣдо Петко не
намираше мѣсто отъ радостъ. Негова ра-
бота бѣше това.

Следъ три дни една кола докара но-
вата камбана. Дѣдо Петко я причака от-
вѣждъ селото. Посрещна колата, проточи
шия, надникна надъ капака, видѣ камба-
ната съ двата златни обрѣча, попила я съ
рѣчка и потрепера. После трѣгна следъ ко-
лата. Като стигнаха въ черковния дворъ,
дѣдо Петко издърпа капака, а двама мла-
ди войници вдигнаха камбаната и я по-
ложиха въ черквата. Дѣдо Петко се съ-
блѣче, грабна копача и задѣлба земята.

